

BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ VE ETKİLERİNİN AZALTILMASI HAKKINDA YÖNETMELİK DOĞRULTUSUNDA KAMUNUN BİLGİLENDİRİLMESİ

Seveso Kamunun Bilgilendirilmesi Metni

Bölüm 1

“Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik”, 2 Mart 2019 tarihinde 30702 sayılı Resmî Gazete’ de yayınlanmıştır. Bu yönetmelik Madde 16 kapsamında kamunun bilgilendirilmesi metni hazırlanmıştır. Yıllık olarak gözden geçirilecektir. Yönetmelik Madde 16 kapsamında kuruluş, büyük endüstriyel kazalarla ilgili hazırlanacak güvenlik raporu, büyük kaza önleme politika belgesi, büyük kaza senaryo dokümanı ve dâhili acil durum planı ile ilgili tebliğlerde belirtilen gizli bölümler dışında kalan diğer bilgilerin kendisinden talep edilmesi halinde, kuruluştaki meydana gelebilecek büyük kaza tehlikeleri ve bu tehlikelerin potansiyel etkileri ve alınacak önlemler hakkında, genel bilgiyi içeren teknik olmayan bir özeti de içerecek şekilde düzenlenmiş bilgileri talep edenlere sağlar. Bilgilerin doğruluğundan işletmeci sorumludur.

1. İşletmecinin İsmi ve Kuruluşun Tam Adresi

Kuruluşun Ticari Unvanı: FERBİS TARIM TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ

Kuruluşun Adresi: Organize Sanayi Bölgesi Mah. 2 B No’lu Yol Cad. No:6 Bor / Niğde

2. Güvenlik Raporu Hazırlığı

“Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik”, 2 Mart 2019 tarihinde 30702 sayılı Resmî Gazete’ de yayınlanmıştır. Kuruluşumuz “Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik” hükümlerine tâbidir. Yönetmelik Madde 7’de belirtilen bildirim, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bildirim sistemini (BEKRA) kullanarak beyanı üst seviyeli kuruluş olarak yapılmıştır. Yönetmeliğe göre üst seviye kuruluş olması durumunda da Madde 11 gereğince hazırlamakla yükümlü olduğu Güvenlik Raporunu hazırlamıştır.

3. Kuruluştaki Gerçekleştirilen Faaliyetler

Kuruluş, mevcut işletme şartları altında müşteri talebine göre Zirai Mücadele İlaçları, Katı ve Sıvı Organik, Organomineral, Kimyevi Gübre Üretimi, Paketleme, depolama ve satış faaliyetlerini gerçekleştirmektedir.

4. Büyük Kazaya Sebebiyet Verecek Maddeler

Kuruluştta, yönetmelikte yer alan büyük bir kazaya sebep olabilecek Ek-1 Bölüm 1 ve 2’de belirtilen maddeler kapsamında 37 kimyasal madde bulunmaktadır:

“Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmelik”, 11 Mart 2013 tarihinde 28848 (Mükerrer) sayılı Resmî Gazete’ de yayınlanmıştır ve bu yönetmelik kapsamında zararlılık işaretleri şunlardır:

Tehlikeli maddenin adı	Yönetmeliğe göre zararlılık sınıf kodu ve kategori ve zararlılık ifadesi kodu	Yönetmelik kapsamındaki adlandırılmamış maddenin zararlılık kategorisi/adlandırılmış ise maddenin numarası
Fostietan (iso); dietil-1,3-dietan-2-ilidenfosforamidat Fenamiphos	H300: Yutulması halinde ölümcül	E1 H2
Hymeksazol (iso); 3-hidroksi-5-metilizoksazol	H302: Yutulması halinde zararlıdır. H314: Ciddi cilt yanıklarına ve göz hasarına yol açar. H318: Ciddi göz hasarına yol açar. H412: Sucul ortamda uzun süre kalıcı, zararlı etki.	E2
İmazamoks (iso);-(rs)-2-(4-izopropil-4-metil-5okso-2-imidazolin-2-il)-5-metoksimetilnikotinik asit	H400: Sudaki yaşam için çok toksiktir. H410: Uzun süreli etkilerle sudaki yaşam için çok toksiktir.	E1
İmidakloprid (iso);1-(6-klorpiridin-3-ilmetil)-n-nitroimidazolidin-2-ilidenamin	H302: Yutulması halinde zararlıdır. H400: Sudaki yaşam için çok toksiktir. H410: Uzun süreli etkilerle sudaki yaşam için çok toksiktir.	E1
Mancozeb (iso);-çinko tuzlu manganez etilenbis(ditiyokarbamat) (polimerik) kompleksi	H317: Alerjik cilt reaksiyonuna neden olabilir. H361: Doğurganlığa veya doğmamış çocuğa zarar verme şüphesi var. H400: Sudaki yaşam için çok toksiktir.	-
Penconazole	H302: Yutulması halinde zararlıdır H410: Uzun süreli etkilerle sudaki yaşam için çok toksik H361: Doğurganlığa veya doğmamış çocuğa zarar verme şüphesi var. H370: Organlara zarar verir.	E1
Malatyon (iso);1,2-bis (etoksikarbonil) etil-o,o-dimetil-fosforoditiyoat;- [20,03 izomalatyon içeren]	H302: Yutulması halinde zararlıdır. H317: Alerjik cilt reaksiyonuna neden olabilir. H350: Kansere neden olabilir. H400: Sudaki yaşam için çok toksiktir. H410: Uzun süreli etkilerle sudaki yaşam için çok toksiktir.	E1

Pendimetalin(ISO);-n-(1- etilpropil)-2,6-dinitro- 3,4-ksilidin	H302: Yutulması halinde zararlıdır H317: Alerjik cilt reaksiyonuna neden olabilir. H400: Sudaki yaşam için çok toksiktir. H410: Uzun süreli etkilerle sudaki yaşam için çok toksiktir.	E1
Pinoxaden	H302: Yutulması halinde zararlıdır. H319: Ciddi göz tahrişine neden olur. H317: Alerjik cilt reaksiyonuna neden olabilir. H332: Solunması halinde zararlıdır. H335: Solunum tahrişine neden olabilir. H410: Sudaki yaşam için çok toksik, uzun süreli etkiler.	E1
Triadimenol	H302: Yutulması halinde zararlıdır. H360: Doğurganlığa veya doğmamış çocuğa zarar verebilir. H362: Emzirilen çocuklara zarar verebilir. H411: Uzun süreli etkilerle sudaki yaşam için toksiktir.	E2
2-aminopropan; izopropilamin	H312: Cilt ile temasında sağlığa zararlıdır. H314: Ciddi cilt yanıklarına ve göz hasarına neden olur.	P5a H2
Ksilen	H226: Alevlenir sıvı ve buhar. H312+H332: Ciltle temas ettiğinde veya solunduğunda zararlıdır. H315: Cilt tahrişine yol açar.	P5b
(s)-2-kloro-n-(2-etil-6- metilfenil)-n-(2- metoksi-1-metiletil) asetamid (80-100%)	H315: Cilt tahrişine neden olur. H319: Ciddi göz tahrişine neden olur. H335: Solunum tahrişine neden olabilir.	E1
Tebukanazol (iso); -1- (4-klorofenil)-4,4- dimetil-3-(1,2,4- triazol-1-ilmetil) pentan-3-ol	H302: Yutulması halinde zararlıdır. H361: Anne karnındaki bebeğe zarar verdiği hakkında şüpheler vardır. H411: Uzun süreli etkilerle sudaki yaşam için zehirlidir.	E1
Di-metilamin	H220: Çok kolay alevlenir gaz. H280: Basıncılı gaz içerir; ısıtıldığında patlayabilir. H315: Cilt tahrişine yol açar. H318: Ciddi göz hasarına yol açar. H332: Solunması halinde zararlıdır. H335: Solunum yolu tahrişine yol açabilir. H412: Sucul ortamda uzun süre kalıcı, zararlı etki.	P2 (Adlandırılmış kimyasal 18)
n-(n-oktil)-2-pirrolidon	H314: Ciddi cilt yanıklarına ve göz hasarına neden olur.	E2
n,n- dimetilformamid;dimet ilformamid	H226: Alevlenir sıvı ve buhar. H312 + H332: Ciltle temas ettiğinde veya solunduğunda zararlıdır. H319: Ciddi göz tahrişine yol açar. H360: Doğmamış çocukta hasara yol açabilir.	P5b

Abamektin (avermektin b1a ve avermektin b1b bileimi) (iso)	<p>H300 + H330: Yutulduğunda veya solunduğunda öldürücüdür.</p> <p>H361: Doğmamış çocukta hasara yol açma veya üremeye zarar verme şüphesi</p> <p>H372: Uzun süreli veya tekrarlı maruz kalma sonucu organlarda hasara yol açar</p> <p>H410: Sucul ortamda uzun süre kalıcı, çok toksik etki.</p>	<p>H1</p> <p>E1</p>
Cypermethrin	<p>H302: Yutulması halinde zararlıdır.</p> <p>H332: Solunması halinde zararlıdır.</p> <p>H335: Solunum yolu tahrişine yol açabilir.</p> <p>H410: Sucul ortamda uzun süre kalıcı, çok toksik etki.</p>	<p>E1</p>
Azoksistrobin	<p>H331: Solunması zehirler.</p> <p>H410: Uzun süreli etkilerle sudaki yaşam için çok zehirlidir.</p>	<p>E1</p> <p>H2</p>
Bifenazate	<p>H317: Alerjik deri reaksiyonuna neden olabilir.</p> <p>H319: Ciddi derecede göz tahrişine neden olur.</p> <p>H400: Sudaki yaşam için çok zehirlidir.</p>	<p>E1</p>
Glifosat (iso); n-(fosfometil) glisin	<p>H318: Ciddi derecede göz hasarına neden olur.</p> <p>H411: Uzun süreli etkilerle sudaki yaşam için zehirlidir.</p>	<p>E2</p>
Miklobütanil	<p>H302: Yutulması halinde zararlıdır.</p> <p>H319: Ciddi derecede göz tahrişine neden olur.</p> <p>H361: Anne karnındaki bebeğe zarar verdiği hakkında şüpheler vardır.</p> <p>H411: Uzun süreli etkilerle sudaki yaşam için zehirlidir.</p>	<p>E2</p>
Amonyak	<p>H314: Ciddi derecede deri yanıkları ve göz hasarına neden olur.</p> <p>H335: Solunum tahrişine neden olabilir.</p> <p>H400: Sudaki yaşam için çok zehirlidir.</p>	<p>E1</p>
Simoksanil (iso); 2-siyano-n-[(etilamino)karbonil]-2-(metoksiimino)asetamid	<p>H302: Yutulması halinde zararlıdır.</p> <p>H317: Alerjik cilt reaksiyonlarına yol açar.</p> <p>H361fd: Üremeye zarar verme şüphesi var. Doğmamış çocukta hasara yol açma şüphesi var.</p> <p>H373: Uzun süreli veya tekrarlı maruz kalma sonucu organlarda hasara yol açabilir (Kan, timüs).</p> <p>H410: Sucul ortamda uzun süre kalıcı, çok toksik etki.</p>	<p>E1</p>
Oksadiazon (iso),3-[2,4-dikloro-5-(1-metiletoksi)fenil]-5-(1,1-dimetil)-1,3,4-oksadiazol-2(3h)-on	<p>H410: Sucul ortamda uzun süre kalıcı, çok toksik etki.</p>	<p>E1</p>
Sikloheksanon	<p>H226: Alevlenir sıvı ve buhar.</p> <p>H302 + H312 + H332: Yutulduğunda, ciltle temas ettiğinde veya solunduğunda zararlıdır.</p> <p>H315: Cilt tahrişine yol açar.</p>	<p>P5b</p>

	H318: Ciddi göz hasarına yol açar.	
Nitrik asit.. %	H272: Yangını körükleyebilir; yükseltgen. H314: Ciddi derecede deri yanıkları ve göz hasarına neden olur. H290: Metaller için aşındırıcı olabilir.	H1 P8
Asetamiprid (iso);-(e)-n1-[(6-kloro-3-pridil)metil]-n2-siyano-n-metilasetamid	H302: Yutulması halinde zararlıdır. H330: Solunması halinde öldürücüdür. H412: Uzun süreli etkilerle sudaki yaşam için zararlıdır.	E1 H2
Kaptan (iso);1,2,3,6-tetrahidro-n-(triklorometiltiyo)ftalimid	H317: Alerjik cilt reaksiyonuna neden olabilir. H318: Ciddi göz hasarına neden olur. H331: Solunması halinde toksiktir. H351: Kansere neden olma şüphesi var. H400: Sudaki yaşam için çok toksiktir.	E1 H2
Klodinafop-propargil (iso)	H302 + H332: Yutulduğunda veya solunduğunda zararlıdır. H317: Alerjik cilt reaksiyonlarına yol açar. H373: Uzun süreli veya tekrarlı maruz kalma sonucu organlarda hasara yol açabilir. H410: Sucul ortamda uzun süre kalıcı, çok toksik etki.	E1
Hekzitiazoks (iso); trans-5-(4-klorfenil)-n-sikloheksil-4-metil-2-okso-3-tiazolidin-karboksamid	H410: Uzun süreli etkilerle sudaki yaşam için çok zehirlidir.	E1
Lambda-sihalotrin (iso); (s)-? -siyano-3-fenoksibenzil(z)-(1r)-cis-3-(2-kloro-3,3,3-trifloropropenil)-2,2-dimetilsiklopropankarboksilat ve (r)-? -siyano-3-fenoksibenzil (z)-(1s)-cis-3-(2-kloro-3,3,3-trifloropropenil)-2,2-dimetilsiklopropan karboksilat	H304: Yutulması ve solunum yollarına girmesi halinde ölümcül olabilir. H315 + H320: Cilt ve göz tahrişine neden olur. H332: Solunması halinde zararlıdır. H335: Solunum tahrişine neden olabilir. H371: Organlara zarar verebilir (Sinir sistemi). H410: Uzun süreli etkilerle sudaki yaşam için çok toksiktir.	E1 H2
Sipermetrine cis7trans +/- 40/60;-(rs)-? -siyano-3-fenoksibenzil (1rs,3rs;1rs,3sr)-3-(2,2-diklorovinil)-2,2-	H302: Yutulması halinde zararlıdır. H332: Solunması halinde zararlıdır. H335: Solunum yolu tahrişine yol açabilir. H410: Sucul ortamda uzun süre kalıcı, çok toksik etki.	E1

dimetilsiklopropankarb oksilat		
Deltametrin (iso);-?-siyano-3-fenoksibenzil (1r,3r)-3-(2,2-dibromovinil)-2,2-dimetilsiklopropankarb oksilat	H301: Yutulması halinde toksiktir. H331: Solunması zehirlenir. H410: Uzun süreli etkilerle sudaki yaşam için çok zehirlidir.	H2 E1
Etoprofos (iso);-etil-s,s-dipropil fosforoditiyoat	H300 + H310 + H330: Yutulduğunda, ciltle temas ettiğinde veya solunduğunda öldürücüdür. H317: Alerjik cilt reaksiyonlarına yol açar. H410: Sucul ortamda uzun süre kalıcı, çok toksik etki.	E1 H1

5. Büyük Bir Kaza Olması Durumunda Yapılması Gerekenler

Büyük bir kaza olması durumunda kaza ile mücadeleyi en etkin şekilde yönetmek ve etkileri en aza indirmek için dahili acil durum planlamaları uygulamaya sokulmaktadır. İlgili dış birimlere haber verilmektedir. Plan dahilinde belirlenen hizmet grupları organize olarak ilk müdahaleleri ve diğer müdahaleleri gerçekleştirmektedir.

Kuruluşumuzda meydana gelebilecek kimyasal ürünleri içeren Büyük Endüstriyel Kazaya sebep olabilecek bir kazayı öğrenirseniz, aşağıdaki yazılanları uygulayın ve bu doğrultuda hareket ederseniz, hem kişisel korumanıza hem de hepimiz için etkili mücadeleye katkıda bulunmuş olursunuz.

Acil durum hakkında nasıl bilgilendirilirim?

- Sirenler ve anons duyuruları
- İtfaiye araçları, polis, jandarma
- TV ve Radyo yayınları
- İletişim

Acil durum anında öncelikli ne yapmam gerekiyor?

- Kaza yerinden uzak durun ve kaza yerini kesinlikle ziyaret etmeyin,
- Kaza mahalline yakın yerleşim yerindeyseniz dışarı çıkmayın,
- Kaza anında hamile, yaşlı, engelli gibi yardıma ihtiyacı olan kişilere yardım edin,
- Pencere ve kapıları kapatın ve kapalı ortamlarda kullandığımız ev ve araba klimalarını, havalandırmalarını kapatın.
- Kurtarma servisleri ve acil durum talimatlarını uygulayın.
- Radyo ve televizyondan acil durum anında bulunduğunuz alanı terk etmenize dair bilgilendirme gelirse, kaza mahallinden uzaklaşarak yüksek kotta bulunan alanlara doğru ilerleyiniz.

Acil durum anında kesinlikle neleri yapmamalıyım?

- Size bildirim yapılmadığı takdirde kesinlikle bulunduğumuz alanı araba ile veya yürüyerek terk etmemeliyiz.

- İtfaiye, polis, jandarma gibi acil durumlarda irtibat kurulması gereken kurumlarla iletişim anında gereksiz sorular ile telefon meşgul edilmemelidir. Kurumlara en kısa ve anlaşılır bilgilendirme yapılarak telefon kapatılmalıdır.

BÖLÜM 2

1. Kuruluşta meydana gelebilecek senaryo edilen büyük kazalar ile bunların kontrolüne ilişkin önlemler hakkındaki özet bilgi

Tanktan, pompadan ve boru hattından salınımlar senaryo edilmektedir. Taşma havuzları, gaz detektörleri, hatlarda iç basınçları ölçen sistemler vb. ilgili otomasyon sistemleri ile sürekli kontrolleri sağlanmakta, acil durumlarda müdahale edecek sistem ve uyarı sistemlerinin bakım ve kontrolleri takip edilip yapılmaktadır.

2. Büyük Endüstriyel Kazalarla Başa Çıkmak ve Bunların Etkilerini En Aza İndirmek İçin Yapılan Çalışmalar

Alınan teknik önlemler (güvenlik sertifikalı proses kontrol ekipmanları, patlamaya dayanıklı ekipmanlar, acil durdurma sistemleri, basınç tahliye sistemleri, gaz algılama sistemleri, yangın algılama ve söndürme sistemleri vb.) ve organizasyonel önlemler (proses güvenliği ile ilgili ekiplerin oluşturulması, güvenlik yönetim sistemi ile ilgili çalışanlarla sürekli görüş alışverişinde bulunulması, güvenlikle ilgili teknolojik gelişmelerin takip edilmesi, acil hizmet birimleriyle işbirliği vb.) ile senaryo edilen bütün büyük kazaların meydana gelme ihtimalleri kabul edilebilir seviyeye indirilmiştir.

Kuruluş, büyük endüstriyel kazalarla başa çıkmak amaçlı büyük endüstriyel kazaya sebep olabilecek durumlar ile mücadele amacı ile Dâhili Acil Durum Planı oluşturulmuştur ve uygulanmaktadır. Hazırlanan Dahili Acil Durum Planı kapsamında çeşitli hizmet gruplarını oluşturmuş; acil hizmet birimleriyle (Sağlık hizmetleri, İtfaiye, AFAD, vb.) iş birliği için ilgili taraflarla koordinasyonun nasıl sağlanacağını belirlenmiş ve kuruluşta müdahale için yeterli düzenlemeler yapılmıştır.

3. Büyük Endüstriyel Kazalara Müdahale İçin İşbirliğinde Olunan Acil Hizmet Birimleri

Hazırlanan Dâhili Acil Durum Planı kapsamında, acil hizmet birimleriyle (Ambulans, İtfaiye, AFAD) işbirliği için ilgili taraflarla koordinasyonun nasıl sağlanacağını belirlenmiş ve kuruluşta müdahale için yeterli düzenlemeler yapılmıştır.